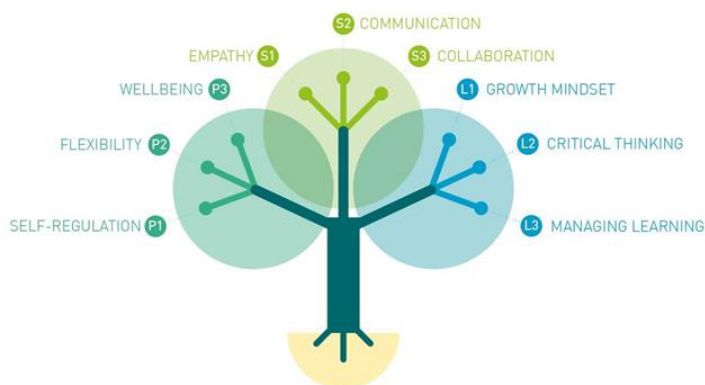

Планове за уроци

Създадено от 6 училища в рамките на проекта ERASMUS+
„Позитивна дисциплина в европейските училища“
2023-1-HU01-KA220-SCH-000156486

Повече информация: <https://positivediscipline.eu/>

Erasmus+

Co-funded by
the European Union

Финансирано от Европейския съюз. Изразените мнения и възгледи обаче са само на авторите и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на фондация „Темпус“. Нито Европейският съюз, нито отпускащият орган могат да бъдат държани отговорни за тях.

СЪДЪРЖАНИЕ

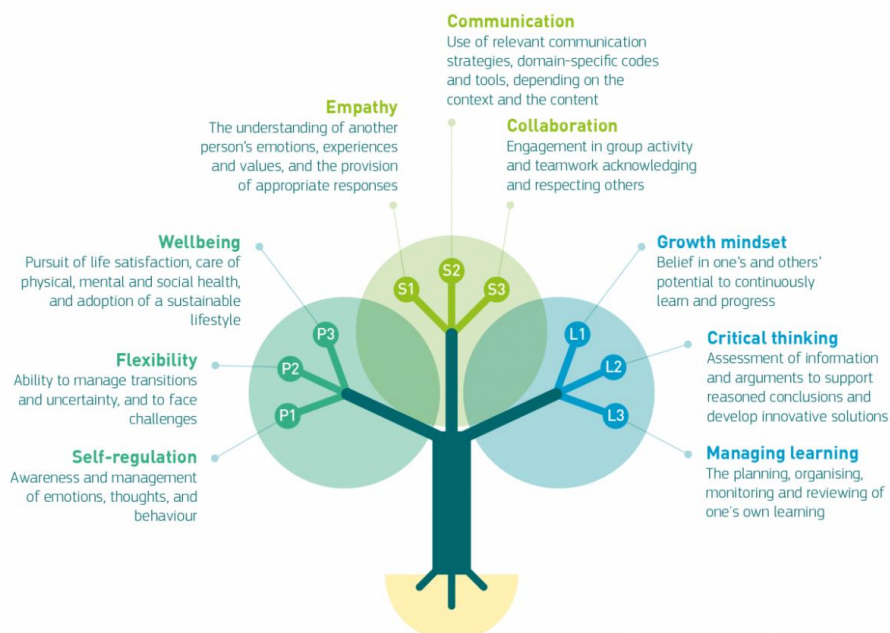
ВЪВЕДЕНИЕ	3
УРОК № 1 Работа в класната стая	4
УРОК №2 Какво представляват навиците?	6
УРОК №3 Създаване или преразглеждане на навици в класната стая	8
УРОК №4 Споразумения за споделено ползване на класната стая I.....	10
УРОК № 5 Споразумения за споделено ползване на класната стая II.....	12
УРОК №6 Оформяне на кръг.....	14
УРОК № 7 Благодаря	16
УРОК № 8 Учене от грешки	18
УРОК № 9 Познай емоцията	20
УРОК № 10 Почивка	21
УРОК № 11 Планиране - Fluid Thought	22
УРОК № 12 Слушам ли добре?	24
УРОК № 13 Да станеш по-добър слушател	26
УРОК № 14 Работа заедно с уважение	27
УРОК № 15 Изграждане на уважение в групи	29
УРОК № 16 Нашите нужди, нашето уважение	30
УРОК № 17 Космическата станция	33
УРОК № 18 Работим заедно – Силата на сътрудничеството	35
УРОК № 19 Изграждане на сътрудничество	39
УРОК № 20 Упс!	41
УРОК № 21 Възможности за учене.....	42
УРОК № 22 Приемане на грешки.....	43
УРОК № 23 Насърчение срещу похвала	45
УРОК № 24 Пътища към успеха – Взаимно насърчаване	47
УРОК № 25 Вдъхновение.....	49
УРОК № 26 Уважаване на различията	51
УРОК № 27 Почитане на различията - "Vive la Difference"	53
УРОК № 28 Любопитство	55
УРОК № 29 Фокусиране върху решения	57
УРОК № 30 Пристрастие към потвърждение и критично мислене	58
The following lessons include ANNEXES in editable form:	60
These lesson plans were created by the following schools.....	60

ВЪВЕДЕНИЕ

Източник:

Сала, А., Пуние,
Й., Гарков, В. и
Кабрера
Хиралдес, М.,
LifeComp:
Европейска
рамка за лични,
социални и
образователни
ключови
компетентности,
EUR 30246 EN,
Служба за
публикации на
Европейския

Съюз, Люксембург, 2020 г., ISBN 978-92-76-19418-7, doi:10.2760/302967, JRC120911.

LifeComp - Европейската рамка за лични, социални и образователни ключови компетентности

„Лични, социални и умствени умения“ бяха определени като ключова компетентност през 2018 г. от Препоръката на Съвета относно ключовите компетентности за учене през целия живот. Рамката LifeComp разглежда „Лични, социални и умствени умения“ като набор от компетентности, приложими във всички сфери на живота, които могат да бъдат придобити чрез формално, неформално и неформално образование и могат да помогнат на гражданите да процъфтяват през 21-ви век.

Тези компетенции са установени след задълбочено проучване на литературата и няколко консултации с експерти и заинтересовани страни. LifeComp има девет компетенции с по три дескриптора всяка. Рамката е концептуална.

и непредписателна. LifeComp може да се използва като основа за разработване на учебни програми и учебни дейности, насърчаващи личностното и социалното развитие и ученето за учене.

Описанието на компетенциите може да помогне при проучването на тяхното прилагане и да се разглежда като ембрион на непрекъсната дискусия с учители и лица, определящи образователните политики.

УРОК № 1 | РАБОТА В КЛАСНАТА СТАЯ

Цели на обучението: Всеки ученик знае своята работа и защо е важна.

Какви компетенции се развиват: P1, S3, L3

Материали: Чанта с боб, тетрадка или хартия за всеки ученик, химикал, флипчарт или бяла дъска, маркери, дневник или тетрадка.

Източник: ¹

Работата в класната стая е чудесен начин да се изгради чувство за общност в нея.

„Всеки, който е в класната стая, се грижи за нея.“ — Катрин Р.

„Наистина е важно учениците да имат „работа“ всеки ден. Целта на работата в класната стая за нашите ученици е да им внушим чувство за отговорност за учебната им среда.“ — Кристин Г.

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: „Чуваме гласовете един на друг“ - Обществен кръг

Материал: торба с боб

Инструкции :

- Застанете в кръг, хванати за ръце с длани нагоре: дясната ръка на всеки човек е отгоре, дланта на другия е отдолу
- Торбата с боб се предава по такъв начин, че този, който я подава, я предава от дясната си длан към лявата си длан, като същевременно произнася името си на глас.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

30'

Задача 1: Научете рутината „Мисли/Пиши/Работа по двойки/Сподели“ (TWPS). ²

Материали: лепящи се листчета, химикалки, флипчарт или бяла дъска, маркери.

Процес:

- ★ Зададен е въпрос
- ★ **Помислете** самостоятелно и **запишете** отговора си
- ★ Обърни се към съседа си - **Двойка** : Какво написа? **Сподели** с двойката си
- ★ Подредете списъка си по азбучен ред

Въпроси: Кои задачи в класната стая можете да си представите като полезни?

Избройте колкото можете повече - **всяка задача на отделен самозалепващ се лист.**

Задача 2: Дискусия с целия клас

- ★ Подреждане на работни места по азбучен ред
- ★ Уверете се, че има поне толкова задачи, колкото са учениците в класа

¹ <https://www.weareteachers.com/classroom-jobs>

²По-кратка версия: Think Pair Share (**TPS**) **Мисли, вдвоявай, сподели** | **Проект Нула**

По-подробна версия на Think/Write/Pair/Share (**TWPS**) в **Анекс_нº1**

- ★ Възложете отговорност на всеки ученик
- ★ Внимание: Колко често и как трябва да се редуват задачите? (Това може да се появи по-късно при оценката на работата в класната стая.)

ОТРАЖЕНИЕ**10'****Материали :** Чанта с боб**Инструкция:**

- Какво научихте от тези неща дейности ?
- Чанта с боб в кръг; всички казват извод от този урок: може да бъде една дума и не по-дълга от изречение

ДНЕВНИК**Дневник за лични размисли - по избор****Материали :** Дневник или тетрадка.**Инструкции :**

Помолете учениците да напишат няколко изречения за това, което са научили днес. Те могат да нарисуват нещо, свързано с това.

Подкани:

- Можете да напишете/нарисувате работата си: „Какво и защо “ важно ли е ?
- Можете да напишете за едно нещо, което ви е харесало или не ви е харесало по време на този урок. „Какво и защо“

УРОК №2 | КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ НАВИЦИТЕ?

Цели на обучението: Учениците знаят какво представляват навиците и защо са важни.

Какви компетенции се развиват: S2, L2, L3

Материали: Чанта с боб, тетрадка или хартия за всеки ученик, химикал, флипчарт или бяла дъска, маркери, дневник или тетрадка.

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

10'

Име на дейността: Чуваме гласовете един на друг - Обществен кръг

Материал: торбичка с боб; въпроси за обществен кръг в плик/кутия

Инструкции :

- застанете в кръг, един ученик отговаря на въпрос³ от плик/кутия. Прочетете го на глас.
- Торбата с боб се предава и всички са насърчавани да отговорят кратко.

Съвети за начало⁴

Обяснете за какво са Кръговете, защо ги правите и какви са целите на всеки Кръг.

Разработване и преподаване на поведенчески очаквания и норми (правила) за Кръговете на учениците.

Подсилвайте очакванията/груповите норми за поведение всеки път.

*Използвайте **предмет за говорене** (например, торба с боб...), за да помогнете за воденето на Кръга.*

Отговорете на въпросите от кръга заедно с учениците.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

25'

Задача 1: Какво означава “навик“?

Материали: хартия за всеки ученик, химикалка

Процес 1: Помислете/Напишете/Съчетайте/Споделете

- ★ Задава се въпрос: **Какви са вашите навици в ежедневието? Назовете 2-3 навика! Как ни помага всяка рутина?**
- ★ Помислете самостоятелно и запишете отговора си – добре е да предположите.
- ★ Обърни се към съседа си: Какво написа? Сподели с двойката си.

Подкана: В супермаркета ... Взимаме кошница, когато влизаме

Процес 2: Дискусия с целия клас

Материал: флипчарт или бяла дъска, маркери

³ [Подкани за общностен кръг \(за ученици\)](#)

⁴

<https://clsteam.net/public/uploads/files/files/Documents/SEL%20Materials/Community%20Building%20Circle.pdf>

- a) Чуйте няколко отговора. Ако няма много хора, можете да помолите по един човек от всяка двойка да говори, като обобща какво е казал той или тя и какво е казал неговият или нейният партньор.

Напишете отговорите на бялата дъска

- b) **Резюме:** (Учениците могат да го запишат в тетрадката си.)

КАКВО е навик?

– РЕДОВНО (повтарящо се)

– СЪПКА ПО СЪПКА (може да се раздели на стъпки)

ЗАЩО ги правим?

УПРАВЛЕНИЕ НА ВРЕМЕТО, ПРЕДСКАЗУЕМОСТ, БЕЗОПАСНОСТ...

Навиците са важни, защото

- намаляват загубеното време за учене (помагат за освобождаване на работната памет на учениците, за да се съсредоточат върху ученето);

- да създадат безопасна и предвидима учебна среда, която изгражда доверие.

ОТРАЖЕНИЕ

10'

Име на дейността: Разгледайте кръга

Материали : Чанта с боб

Инструкции : Въртете торбичката с боб в кръг, като всеки казва „любимата си навик“.

СПИСАНИЕ

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкции :

Помолете учениците да напишат няколко изречения за това, което са научили днес. Те могат да нарисуват нещо, свързано с това.

Подкани: Можете да използвате една специфичен навик и да напишете/нарисувате „Какво и защо“

Можете да напишете за една от дейностите, които сте харесали или не сте харесали по време на този урок. „Какво и защо“

УРОК №3 | Създаване или преразглеждане на навици в класната стая

Учебни цели: Всеки ученик знае училищните навици - има някои, които са за цялото училище, и други, които са за класа.

Какви компетенции се развиват: P1, P2, P3, S3

Материали: торбичка с боб; плик/кутия с кръгли въпроси

Източник:⁵

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

10'

Име на дейността: Чуваме гласовете един на друг - Обществен кръг

Материал: чанта с боб

Инструкции :

Застанете в кръг, един ученик взема въпрос от плик/кутия. Прочетете го на глас. ⁶

Торбата с боб се предава наоколо и всеки е насърчен да каже нещо .

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

30'

Име на дейността: Създаване/или преразглеждане на навици в класната стая

а) Помислете/Напишете/Съчетайте/Споделете⁷

Въпроси: Какви са нашите навици в класната стая?

Защо е важно? (За какво е рутинното решение?)

Направете списък с 2 колони: какво/защо

Учениците правят съвместен списък на дъската. Ако е необходимо, учителят го допълва.

б) Дискусия с целия клас

С кой навик не сте запознати или не се справяте добре?

Те избират 1-3 навика, които ще обсъдят по-нататък.

(ПО ЖЕЛАНИЕ: Всеки ученик получава 3 стикера с кръгчета и точки (етикети за кодиране) или използва маркер. Инstrukция: Отбележете коя рутина искате да обсъдите днес... Пребройте гласовете

Обсъждане на всеки навик....

- **Навик 1:**

Учителят пита или казва:

1. (**ЗАЩО**) Защо е важно ИЛИ **За какво е рутинното решение?**

⁵ [Процедури и рутины в класната стая](#)

⁶ [Подкани за общностен кръг \(за ученици\)](#)

⁷ [Мисли, сдвоявай, сподели | Проект Нула](#)

2. (КАКВО ДА ПРАВИТЕ)

Как изглежда? ИЛИ Как точно изпълняваме тази рутина?

Учителят споделя своя план за решение, **своя рутинен начин за решаване на проблема.**

Разделяне на навика на малък брой отделни стъпки...

3. Половината клас - **Разиграйте го !** Другата половина на класа са наблюдатели.

4. Дискусия: Наблюдателите се питат: Какво забелязахте? Какво би могло да се направи по различен начин, за да работи още по-добре?

5. Как изглежда това ? Кога и как рутината не работи?

Разиграйте го ! - самият учител или другата половина на класа – преди това ученици, които играеха ролеви игри, сега те са наблюдатели .

6. Дискутиране: Наблюдателите се питат: Какво забелязахте? Какво би могло да се направи по различен начин, за да работи?

СПИСАНИЕ

5'

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкция : Помолете учениците да напишат няколко изречения за това, което са научили днес. Те могат да нарисуват нещо в допълнение към това.

Подкани: Можете да използвате една специфична рутина и да напишете/нарисувате „Какво и защо“

Или можете да напишете за една от дейностите, които сте харесали или не сте харесали по време на този урок. „Какво и защо“

УРОК №4 | СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА СПОДЕЛЕНО ПОЛЗВАНЕ НА КЛАСНАТА СТАЯ I.

Цели на обучението: Учениците знаят какво означават споделените споразумения и защо са важни
Учениците знаят каква е разликата между „правила“ и „споделени споразумения“

Какви компетенции се развиват: P2, S1, S2, L2, L3

Материали: бяла дъска; таблица с чувства (плакат с думи, изразяващи чувства) –

Приложение_№4_Плакат със списък с чувства

Източник: Адаптирано от ⁸

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Обществен кръг - Аз чувствам - а ти?

Материал : Таблица с чувствата (плакат с думи, изразяващи чувствата) – напр. **Приложение № 4**

Инструкция :

Моля, изберете дума, изразяваща чувство, от таблицата или от сърцето си.

(А): В момента се чувствам..... а ти, Б? (Подай ми торбичката с боб.)

А се чувства и аз се чувствам....., а ти, В?...

След кръга: Имате ли коментари или въпроси един от друг? (Не повече от 3 наведнъж)

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

25'

Цел на споразуменията за споделено ползване на класната стая

*Обсъдете целта на споделените споразумения в класната стая, като използвате метода „Помисли, обедини се, сподели“ (TPS), а след това **дискусия с целия клас**. (След като двойките обсъдят въпрос, дайте знак за внимание, преформулирайте въпроса и го споделете накратко с класа.)*

V1: Една от най-важните части на това да си ученик в тази класна стая е да **се грижим един за друг, за да може всеки да учи. Това означава да създадем класна стая, в която **се чувстваме сигурни**.**

Какво означава да имаме класна стая, в която се чувстваме „сигурни“?

V2: По какви **начини можете да се чувствате в безопасност или в несигурност, както физически (в тялото си), така и емоционално (в чувствата си)?**

V3. **Защо е важно да създадем класна стая, в която всеки се чувства сигурен и готов да учи?**

Пишете отговори на бяла дъска

2. Желано поведение 10 минути

По двойки и като клас обсъдете как учениците искат другите да се отнасят с тях и съответно как биха могли да се отнасят с тях тази година.

В: Как искаш съучениците ти да се отнасят с теб тази година, за да се чувстваш в безопасност?

ОТРАЖЕНИЕ

5'

⁸ [План на урока: Създаване на класни споразумения и цели - Casel Schoolguide and https://www.umass.edu/ctl/sites/default/files/Handout-Developing%20Class%20Participation%20Agreements.pdf](https://www.umass.edu/ctl/sites/default/files/Handout-Developing%20Class%20Participation%20Agreements.pdf)

Каква е разликата между „правила“ и „споделени споразумения“?

Дискусия с целия клас

СПИСАНИЕ

5'

Напишете за една от дейностите, които сте харесали или не сте харесали по време на този урок. „Какво и защо“

УРОК № 5 | СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА СПОДЕЛЕНО ПОЛЗВАНЕ НА КЛАСНАТА СТАЯ II.

Цели на обучението: Учениците се учат да създават споделени споразумения за своя клас.

Какви компетенции се развиват: P2, S1, S2, L2, L3

Материали: Таблица с чувствата (плакат с думи, изразяващи чувствата) – **Приложение_№4_Плакат със списъка с чувства**

Източник ⁹

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Проверете в кръга - Аз чувствам--- а Вие?

Материали : **Приложение_№4_Плакат „Списък с чувства“** ; хартия, химикал за ученици, бяла дъска с маркери, листове за флипчарт

Инструкции :

Моля, изберете дума, изразяваща чувство, от таблицата или от сърцето си.

(Подай торбичката с боб). (А): В момента се чувствам а ти, Б? А се чувства и аз се чувствам..... а ти, В?..

Имате ли коментари или въпроси един от друг? (Не повече от 3 едновременно)

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

30'

Име на дейността: Създаване на споделени споразумения

а) Събиране на идеи за споделени споразумения в класната стая

В: Всеки иска да се отнасят добре с него и за да се случи това, всеки трябва да се съгласи да се отнася добре с другите.

Какви са някои начини, по които можем да се споразумеем да се отнасяме добре с другите в нашия клас?

Разделете учениците на групи от по 3-4.

- Помолете всяка група да направи кратък списък с начините за **взаимодействие и комуникация** , които са желателни в тази класна стая. Дайте на групите около 5-10 минути, за да направят своите списъци: 2 списъка: **Как действаме? Какво казваме?**
- Съберете всички отново заедно и поканете групите да споделят своите списъци.

Запишете идеите на учениците за това как ще се отнасят с другите тази година, използвайки техни собствени думи.

- Обяснете какво се има предвид под „конкретно поведение“ и дайте конкретни примери.

Някои основни правила, с които можете да започнете, са:¹⁰

⁹ [Установяване на общностни споразумения и норми в класната стая | Център за иновации в преподаването](#)

¹⁰ Съвместно създаване на правила за уважителна комуникация в класната стая, страница 30; Sala, A., Herrero Rámila, C., LifeComp into Action: Preaching life skills in the classroom and beyond, EUR 31141 EN, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2022, ISBN 978-92-76-54525-5, doi:10.2760/201230, JRC130003 [JRC Publications Repository - LifeComp into Action: Preaching life skills in the classroom and beyond](#)

- да се даде възможност на всички да говорят;
- слушайте внимателно; - активно слушане
- не прекъсвайте и не участвайте в паралелен разговор, докато някой говори;
- използвайте изявлението „Аз“, за да представите своите виждания;
- надграждайте въз основа на коментарите на другите, независимо дали сте съгласни или не;
- критикувайте идеи, а не отделни личности

б) Постигане на консенсус:

- Комбинирайте подобни елементи, за да създадете списък във всяка категория, по който класът може да се съгласи, и селектирайте отговорите си до **3 до 6 твърдения**, които обхващат това, което учениците са идентифицирали.

След урока , направете голям плакат със споделените споразумения в класната стая, като оставите място за учениците да добавят своите подписи. Поканете учениците да го създадат/декорират.

ОТРАЖЕНИЕ

5'

Каква е разликата между „навици“ и „споразумения“?

Дискусия с целия клас

СПИСАНИЕ

5'

Материали: Дневник или тетрадка.

Инструкции : Помолете учениците да напишат няколко изречения за това, което са научили днес. Те могат да нарисуват нещо, свързано с това.

Подкани:

- Можете да изберете едно конкретно споразумение и да напишете/нарисувате „Какво и защо“
- Или можете да напишете за една от дейностите, които сте харесали или не сте харесали по време на този урок. „Какво и защо“

УРОК №6 | ОФОРМЯНЕ НА КРЪГ

Цели на обучението: Създаване на климат на доброжелателност

Какви компетенции се развиват: P1, P2, S1, S2, S3

Материали: светеща топка; говореща пръчка

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: „Признание на другите“

*Образувайте кръг (изправени)

*Погледнете се един друг и хвърлете лека топка, като кажете малкото име на човека, на когото е хвърлена.

Самооценка:

* Оценете това упражнение от 1 до 10 (с двете си ръце)

* „Защо мислите, че правим това упражнение?“

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Формиране на кръг

1. Защо да се разположим в кръг?

Кръгът е начин за равенство, без място за „лидера“ или „последния“. Той кара всички да се чувстват видими и важни. Кръгът улеснява комуникацията, защото всички се виждат, което ни помага да се вслушваме и разбираме по-добре емоциите и думите си.

На практика:

- Всички участници седят удобно в кръг.
- Внимава се никой да не е изолиран или поставен зад друг.
- Това улеснява всички да виждат и да се чувстват ангажирани.

2. Говорещата пръчка: инструмент за по-добро слушане

За да се гарантира, че всеки глас се чува без прекъсване, се използва предмет, наречен **говореща пръчка**. Човекът, който я държи, може да говори, докато останалите трябва да слушат, без да прекъсват. Когато човекът приключи, той или тя предава пръчката на някой друг.

Защо е важно това?

- За да се избегнат прекъсвания и спорове.
- Да се позволи на всеки да се изразява спокойно.
- Да се развива активно слушане и уважение към другите.

3. Ротиращ се лидер: споделяне на отговорността

Всеки път, когато се срещаме, избираме различен водещ. Водещият/преподавателя е този, който следи за спазването на правилата: разполагане в кръг, подаване на предмета, време за говорене и т.н.

Практикувайте

Като практика учителят може да предложи въпроси, които интересуват учениците, но не са твърде трудни за отговор. По-късно самите ученици могат да предложат въпроси или да създадат „плик/кутия с въпроси“.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Как се чувствате, след като чуete другите и изразите себе си?

Какъв е смисълът на кръга?

Разполагането в кръг, използването на говорещата пръчка и редуването на водещите/преподавателите са все начини за по-добър съвместен живот. Тези практики помагат за развиване на уважение, умения за слушане, доверие и доброжелателност в групата.

СПИСАНИЕ

Начертайте палец нагоре/палец надолу (или стрелки), за да покажете какво мислите за дейността през деня.

УРОК № 7 | Благодаря

Учебни цели: Научете учениците да дават комплименти и признателност

Какви компетенции се развиват: P3, S1, S2, S3

Източник: ^{11, 12}

ДЕЙНОСТ „Разчупване на леда“

10'

Име на дейността: Благодаря ви за...

Инструкции :

- Учениците сядат в кръг. Учителят моли всеки ученик да се сети за **едно конкретно нещо**, за което е благодарен от някого в класа, и да му благодари за него, **като се обръща директно към този човек**.
- Учителят започва, като казва например: „Джон, благодаря ти, че ми отвори вратата на класната стая днес.“ и подава топката/талисмана надясно или наляво, така че всички да могат да говорят на свой ред, така че никой да не остане пропуснат.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

25'

Име на дейността: Две истини и една лъжа

Материали : малки листчета, химикалки

Инструкции :

- Учителят моли всеки ученик да измисли и запише три неща за себе си, две от които ще бъдат верни и едно невярно (две истини и една лъжа), например „Имам една сестра. Харесвам малинов сладолед. Никога не съм летял със самолет.“
- Определяме три места в класната стая, обозначени с числа 1, 2, 3. Учениците стоят в една група, а човекът, който ще представи информация за себе си, застава срещу него и чете изречения за себе си едно по едно. Съучениците слушат внимателно изреченията и застават до мястото, обозначено с номер на изречението, което смятат за лъжа за човека, който го чете. След това авторът на изреченията обяснява кои изречения са верни и кои - лъжа.
- Изпълняваме задачата, докато всички участници не прочетат изреченията за себе си.
- Дейността ще отнеме приблизително 20-25 минути в зависимост от броя на учениците в класа.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Материали : няма

Инструкции :

- Учениците сядат в кръг и споделят своите размисли върху предишната задача. Всеки човек споделя своите наблюдения за това коя информация го **е изненадала** най-много за съучениците му.
- Всеки ученик избира една информация, която е чул/а, и я отправя към другия човек, казвайки: „

Оценявам, че ...“

Заклучение :

¹¹ [Научете учениците да правят комплименти за по-добри приятелства и самочувствие](#)

¹² [3 начина да превърнете благодарността в навик в класната си стая](#)

- Учителят обобщава часа и обяснява, че не цялата информация, която достига до нас, е вярна. Упражнението показва, че дори да си мислим, че се познаваме добре, е доста лесно да бъдем подвеждани. Трябва да ценим, че хората около нас са искрени и винаги да се опитваме да им благодарим за това. Всяка оценка на искреността е израз на нашето доверие и ни кара да се чувстваме по-добре в нашата компания.

ДНЕВНИК (ПО ЖЕЛЕНИЕ)**5'****Име на дейността: Планирайте бъдещето си****Материали :** Няма**Инструкции :**

Учителят моли учениците да запишат в тетрадките си едно нещо, което не е вярно за тях в момента, но биха искали да е вярно в бъдеще.

УРОК № 8 | УЧЕНЕ ОТ ГРЕШКИ

Цели на обучението: Работилницата „Учене от грешки“ развива мислене за растеж и се фокусира върху ученето от грешки, размисъл върху опита и повторен опит с подобрени стратегии.

Какви компетенции се развиват: P1, P2, P3, L1

Материали:

- Учебници / Тетрадки (Всяка книга, намерена там, е подходяща.)
- Работен лист за учителя: Каратиста Ана **Приложение №8**
- Работен лист за ученици: Три продължения на историята на каратистка Ана **Приложение №8**

ЗАДАЧА 1 ЗА Разчупване на леда

10'

- Помолете децата да вземат учебник, да го балансират на главата си и да се разхождат из класната стая възможно най-бързо, без да го докосват с ръце, като се стараят да не го изпуснат.
- Накарайте ги да преброят колко пъти пада учебникът и колко крачки успяват да направят, преди той да падне.
- След няколко минути направете пауза и обсъдете преживяванията им.

Дискусия:

- Колко пъти падна учебникът ти?
- Някой успя ли да направи повече от 10 крачки, без да го изпусне?
- Как се чувствахте по време на дейността?
- Какво научихте, което ви помага да държите учебника наум?
- Искате ли да опитате отново?

ЗАДАЧА 2 ЗА Разчупване на леда

5'

Повторете дейността, като този път насърчите учениците да използват наученото от първия кръг. След няколко минути, направете пауза и обсъдете отново.

Дискусия:

1. Какво беше различното втория път?
2. Защо е полезно да опитате отново?
3. Как се чувстваш сега?

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Учениците сядат в кръг, а учителят им чете историята от работния лист за „**Каратистката Ана**“, **Приложение № 8**.

- След като прочетете историята, кажете на децата, че историята свършва и че ще им предложите три различни продължения на историята.
- Разделете децата на три групи и дайте на всяка група работен лист за продължение на историята **Приложение № 8**.

- След като ги прочетат, помолете ги да обсъдят продълженията и да изберат това, което според тях е най-добро за Ана. След това трябва да изберат по един репортер от всяка група, който да представи своя избор на групата и да обясни защо според групата той е най-добрият.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

5'

- Всички ученици застават в кръг. Едно дете започва, като намира на човека отляво и духа към човека отдясно.
- Детето отляво бързо предава намигването наляво, а детето отдясно предава духането надясно, продължавайки, докато и двете действия се върнат към изходното дете.
- Учителят измерва времето на рунда, след което повтаря играта веднъж или два пъти, за да види дали класът може да подобри скоростта си.

Отражение

- Какво правихме днес?
- Как се чувстваше?
- Какво научихме?
- Как можем да използваме наученото в ежедневието си?

Заклучение

Всеки понякога прави грешки. Когато някой направи грешка, разговорът с другите, намирането на начини да я поправи, молбата за помощ или опитването отново може да помогне.

СПИСАНИЕ

Материали: Дневник или тетрадка.

Инструкции: Помолете учениците да напишат няколко изречения за това, което са научили днес.

Подкани:

- „Едно нещо, което научих днес от грешките си, е...“
- „Когато опитам отново, след като съм направил грешка, чувствам...“

УРОК № 9 | ПОЗНАЙ ЕМОЦИЯТА

Цели на обучението: Учениците ще могат да идентифицират и назовават основни емоции;

Учениците ще развият емпатия, като разбират как се чувстват другите;

Учениците ще практикуват умения за невербална комуникация.

Какви компетенции се развиват: P1, S1, S2, S3

Материали: химикалки, листове, цветни моливи,
карти с написана емоция на всяка от тях („Нарисувай ме“),
хартия с написани различни действия („Подражавай ми“)

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Нарисувай ме

Инструкции :

Класът е разделен на няколко групи от по 4-5 деца. Първата игра е за разпознаване на емоцията - всяка група издърпва карта с написана емоция. След това следва дискусия и разбиране в групата как да се нарисова емоцията. Рисунката е обща за групата. След това всяка група показва своята рисунка, а останалите коментират нарисуваното и постепенно стигат до това какво чувство изразява рисунката (с помощта и насоките на учителя).

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Подражавай ми

Материали: листчета хартия с различни написани действия

Инструкции :

Следващата игра е с листчета хартия с различни написани действия, например „Усмихвай се като котка на слънце“. Отново децата са на отбори. Те издърпват лист хартия, обсъждат как и кой ще изиграе действието. Те го представят, а другите отбори отгатват емоцията.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Материали: Няма

Инструкции: • Учениците седят в кръг.

- Учениците обобщават наученото от днешния урок.
- Изразявайте лични емоции и обсъждайте как се чувстват по време на дейността.

СПИСАНИЕ

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкция : В края на този урок нарисуйте емотикон, който се отнася до вашата емоция.

УРОК № 10 | Почивка

Цели на обучението: Саморегулация, Управление на емоциите и поведението.

Какви компетенции се развиват: P1, P3, S1, S2.

Материали : Хартия за рисуване, маркери.

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

10'

Име на дейността: „Ъгли за успокоение“

Инструкции :

Помолете учениците да опишат как би изглеждал идеалният им кът за спокойствие – място, където могат да отидат да си починат, когато се чувстват претоварени.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

15'

Име на дейността: „Проектиране на зона за успокоение“

Материали : Хартия за рисуване, маркери.

Инструкции :

Обсъдете концепцията за „ зона за успокоение “, където учениците могат да отидат, за да се успокоят и да си възвърнат контрола над емоциите. Накарайте учениците да проектират „ зона за успокоение “ на хартия, включително предмети, които им помагат да се чувстват спокойни.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Име на дейността: „Силата на почивката“

Материали : Няма

Инструкции : Огледайте се в кръг:

- Защо е важно да си починем, когато сме разстроени?
- Как може да ни помогне в училище и у дома?

СПИСАНИЕ

5'

Име на дейността: „Моят план за успокоение“

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкции :

- Учениците пишат за: Какъв е техният начин да си възвърнат стабилността, когато изпитват силни емоции?

УРОК № 11 | Планиране - Fluid Thought ¹³

Цели на обучението: Учениците ще развият умения като критично мислене, решаване на проблеми и адаптивност.

Какви компетенции се развиват: P2, S2, S3, L1, L2

Материали: бяла дъска; топка (или талисман, торбичка с боб...); парче пластилин/моделираща глина за всеки ученик, превръзки за очи за половината от групата

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

10'

Име на дейността: Всеки, който...

Инструкции:

Всички стоят в кръг. Учителят дава инструкции:

- Всички, които имат сини очи, отиват в средата на кръга.
- Всеки, който носи нещо зелено, пляска по три пъти.
- Всеки, който има сестра или брат, скача.
- Всеки, който има глава, седи на стол.
- Всеки, който има куче, се обръща два пъти.
- Всеки, който дойде на училище днес, хваща нечия ръка.
- Всеки, който може да кара колело, стои на стол.
- Всички, които обичат шоколадов сладолед, викат ДА.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Експедиция

Материали: бяла дъска; топка (или талисман, торбичка с боб...)

Инструкции:

- Учителят информира учениците, че отиваме на експедиция. Задачата на учениците е да измислят едно нещо, което искат да вземат на пътешествието и което ще бъде полезно за целия клас.
- **Името на това нещо трябва да започва с буквата от името на учениците** (напр.: Самюъл може да вземе сандвичи).
- Избраното от ученика нещо може да бъде **необичайно**. Колкото **по-оригинална е идеята, толкова по-добре**, защото **предложенията не могат да се повтарят** и трябва да бъдат **накратко обосновани** как избраното от ученика нещо ще бъде полезно за цялата група по време на експедицията.
- Играта се започва от човека, който държи топката или талисмана. Ако няма никой, който желае да започне играта, я започва учителят. (Напр. Име, започващо с „С“ : Ще взема **предпазна** игла на екскурзията, защото ако панталоните на някого се скъсат, можете да ги закопчаете или да използвате предпазна игла, за да извадите треска от някого.) След това човекът, седнал отляво, взема думата.
- След края на играта, учителят подчертава, че учениците са изпитали т.нар. **Флуидност на мисленето** - когато им е зададен един въпрос, какво ще вземат със себе си на пътуването, те са открили **много идеи и решения**. Някои от идеите са били необичайни, но всяка една е била оправдана, защото всички неща биха могли да бъдат полезни по време на експедицията.

¹³ [Флуидна мисъл: Изкуството да изследваш без да очакваш](#)

- Това упражнение показва, че няма „глупави“ идеи, важни са смелостта, планирането, поставянето на цели и постигането им.

ОТРАЖЕНИЕ**15'****Име на дейността: Снежен човек**

Материали : парче пластилин/моделираща глина за всеки ученик, превръзки за очи за половината от групата

Инструкции :

- Разделяме учениците на отбори от по двама. Затваряме очите на един човек от отбора и му даваме парче пластилин. Определяме време за изпълнение на задачата, например 2 минути за всеки ученик. Задачата на човека, който е със завързани очи, е да направи снежен човек от пластилин, например. Човекът, който не е със завързани очи, може да помага, да дава предложения, но не може да докосва пластилина. След това ролите се разменят - покриваме очите на другия човек и той прави снежен човек от своето парче пластилин, първият може да помага словесно.

Заклучение :

- Учителят пита всеки човек за впечатленията му от задачата: какво е било трудно, какво е помогнало, какво би улеснило снежния човек? Трудно ли е било да се дадат инструкции, може ли нещо да помогне?
- Учениците могат да дадат отговори като:
 - а) подпомагащи фактори – чувство за допир, концентрация, подкана от приятел или учител;
 - б) възпрепятстващи фактори – ограничени възможности за визуален контрол, шум, бързане или парче моделираща глина, което е твърде малко.

УРОК № 12 | Слушам ли ДОБРЕ?

Цели на обучението: Работилницата „Слушам ли добре?“ подобрява умението за активно слушане и комуникация, като включва децата в упражнения, които изискват фокусирано внимание, реагиране на словесни сигнали и разбиране на важноста на уважителното взаимодействие.

Какви компетенции се развиват: P1, P2, S1, S2, S3

Материали:

- Дълга еластична лента, достатъчна да обхване всички деца, когато е сглобена
- Превръзки за очи (по една за всеки ученик)
- Аудио рекордер

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Инструкции :

1. Разделете децата по двойки.
2. Всяка двойка самостоятелно измисля прякор от една дума за себе си.
3. Завържете очите на всички деца и ги накарайте да застанат вътре в ластика, кръстосвайки ръце и докосвайки раменете си.
4. Децата се движат бавно и внимателно в ластика, за да се смесят и разбъркат.
5. Когато е даден сигнал, всяко дете трябва да намери партньора си, като многократно казва предварително договорения си прякор от една дума. След като се съчетаят, те застават заедно.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ 1

10'

6. Нека двойките седят тихо и мълчаливо.
7. Помолете децата да затворят очи и да слушат внимателно в продължение на две минути всички звуци около тях.

Дискусия:

8. Какви звуци забелязахте?
9. Има ли значение кой какво е чул? Защо или защо не?

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ 2

10'

1. Нека двойките седнат с докосващи се гърбове. Едното дете говори за минута за любимия си анимационен филм, докато другото слуша мълчаливо. След това, когато бъдете подканени, те си разменят ролите.
2. След това, накарайте двойките да се изправят една срещу друга. Едното дете описва подробно любимата си играчка в продължение на една минута, докато другото слуша, без да прекъсва. След това те си разменят ролите.

Дискусия:

1. По-лесно ли беше да говорите, когато бяхте гръб до гръб или лице в лице? Защо?
2. Защо е важно да слушаме внимателно, когато някой говори?
3. Как можеш да разбереш дали някой наистина те слуша?

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ 3**5'**

1. Децата отново сядат едно срещу друго. Едното дете споделя любимата си закуска, докато другото едновременно говори за предпочитаната си напитка.
2. Когато бъде инструктирано, всяко дете повтаря споделеното от партньора му.

Дискусия:

1. Как се чувстваш, когато искаш да кажеш нещо на някого, но той не те слуша или те прекъсва?
2. Какво може да се случи, ако прекъснем някого, докато говори?

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ДЕЙНОСТ**10'**

1. Децата сядат в кръг. Учителят започва разказ с едно изречение.
2. Всяко дете добавя следващото изречение, слушайки внимателно какво е било казано преди това, за да поддържа историята логична или свързана с казаното преди това.
3. Запишете историята на аудио устройство и я възпроизведете накрая.

ОТРАЖЕНИЕ**10'**

1. Какви дейности правихме днес?
2. Как се чувствахте по време на упражненията?
3. Какво научихме за ефективното слушане?
4. Как можем да използваме тези умения за слушане в ежедневието си?

Заключение:

Внимателното слушане е ключово за разбирането на другите, събирането на важна информация и проявяването на уважение. Прекъсването или невниманието може да накара другите да се чувстват нечути и да доведе до недоразумения.

Основни признаци, че някой слуша:

- Осъществяване на зрителен контакт
- Кимане или движение на главата
- Усмиване или показване на интерес
- Леко наклонен към говорещия
- Задаване на подходящи въпроси

СПИСАНИЕ

Име на дейността: „Моето размишление върху слушането“

Материали: Дневник или тетрадка.

Инструкции:

Помолете учениците да напишат няколко изречения за това какво са научили за слушането днес.

УРОК № 13 | ДА СТАНЕШ ПО-ДОБЪР СЛУШАТЕЛ

Цели на обучението: Идентифициране на стратегии за по-добро слушане, разбиране на принципите на активното слушане, практикуване на емпатично слушане

Какви компетенции се развиват: P1, P2, S1, S2, S3, L1

Материали : Сценарии за слушане, контролен списък **Приложение № 13**

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда “

10'

Име на дейността: Слушане по двойки

Инструкции :

- Разделете учениците по двойки и накарайте единия да говори за любимото си хоби, докато другият слуша.
- След това слушателят повтаря чутото. Обсъдете какво е било чувството да бъде слушан внимателно.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

15'

Име на дейността: Практика за активно слушане

Материали : Сценарии за слушане, контролен списък. **Приложение № 13**

Инструкции :

Въведете умения за активно слушане (напр. осъществяване на зрителен контакт, кимане, непрекъсване). Учениците практикуват с различни сценарии за слушане, като използват контролен списък, за да се уверят, че използват всички умения.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Име на дейността: Защо слушането е важно

Материали : Няма

Инструкции : Отразете в кръг:

- Какво е чувството, когато някой наистина те слуша?
- Защо слушането е важна част от комуникацията?
- Как можем да подобрим уменията си за слушане?

СПИСАНИЕ

5'

Име на дейността: Моменти на слушане

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкции : Учениците пишат за момент, в който са се почувствали наистина изслушани и как това е повлияло на чувствата и ситуацията им.

УРОК № 14 | РАБОТА ЗАЕДНО С УВАЖЕНИЕ

Учебни цели: Уважаване на различията и взаимно уважение.

Какви компетенции се развиват: P1, P2, S1, S2, S3, L1, L2.

Материали : Собствени училищни материали на учениците (напр. тетрадки, химикалки, линейки, моливи).

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда “

10'

Име на дейността: Обща основа

Инструкции :

- Накарайте учениците да се разделят на двойки и да намерят три общи неща помежду си.
- Споделете ги с класа, за да подчертаете как дори хора, които изглеждат различни, могат да имат споделени интереси.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

15'

Име на дейността: Най-високата и най-силна кула

Материали : Учебни материали на учениците (напр. тетрадки, химикалки, линейки, моливи).

Инструкции :

- Разделете класа на малки групи (по около 5 ученика във всяка).
- Предизвикайте всяка група да построи възможно най-високата и стабилна кула, използвайки само материалите, които в момента имат на бюрата или в чантите си.
- Целта не е просто да се спечели с височина или стабилност, а да се сътрудничи ефективно, да се изслушват идеите на другия и да се уважават различните гледни точки и предложения през целия процес.

Докато работят, наблюдавайте как си взаимодействат:

- Включват ли мнението на всички?
- Разпределят ли задачите с уважение?
- Как се справят с разногласия или конкуриращи се идеи?

Тази задача насърчава движението, активното участие и груповата динамика по по-реалистичен и емоционално ангажиращ начин – преминавайки от хипотетично към практическо сътрудничество.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Име на дейността: Ползи от сътрудничеството

Материали : Няма

Инструкции : Докато класната стая е все още в състояние „след дейността“, съберете учениците, застанали в кръг. Насърчете ги да разсъждават върху преживяното, като използвате следните въпроси:

- Как уважението към различията един на друг помогна на вашата група да построи по-добра кула?

- Защо е важно да се изслушват идеите на всички в груповата обстановка?

Това размисъл позволява на учениците да свържат физическия си опит с основната ценност на урока – взаимното уважение.

СПИСАНИЕ

5'

Име на дейността: Уважително сътрудничество

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкции : Учениците пишат за случай, в който работата с някой различен от тях е довела до положителен резултат.

(Забележка: Тази част може да бъде пропусната в зависимост от наличното време, тъй като основната дейност може да се разшири след предложената продължителност.)

УРОК № 15 | ИЗГРАЖДАНЕ НА УВАЖЕНИЕ В ГРУПИ

Цели на обучението:

Развиване на умения, свързани с комуникация, емпатия и разрешаване на конфликти.

Развиване на умения, свързани с уважение към различията и взаимно уважение.

Какви компетенции се развиват: P3, S1, S2, S3, L1, L2

Материали : Карти със сценарии за уважение **Приложение_№15**

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда “

10'

Име на дейността: Уважавайте обещанията

Инструкции :

Помолете учениците да създадат клетва за уважение към своите съученици.

Те ще напишат и споделят обещание за това как ще показват взаимно уважение в груповите дейности.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

15'

Име на дейността: Сценарии за уважение

Материали : Карти със сценарии за уважение, **Приложение № 15** .

Инструкции :

- На учениците се дават сценарии, които изискват взаимно уважение (напр. работа по групова задача, където мнението на всеки е важно). Те обсъждат как биха се справили с тези сценарии, за да запазят уважение към всички участници.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Име на дейността: Уважение в действие

Материали : Няма

Инструкции : Застанете в кръг:

- Как взаимното уважение влияе на начина, по който работим заедно?
- Какви са някои конкретни начини, по които можем да покажем уважение в нашата групова работа?

СПИСАНИЕ

5'

Име на дейността: Уважителни действия

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкции :

Учениците пишат за случай, в който взаимното уважение е оказало влияние върху груповата им работа или сътрудничество.

УРОК № 16 | НАШИТЕ НУЖДИ, НАШЕТО УВАЖЕНИЕ

Цели на обучението: Работилницата „Нашите нужди - Нашето уважение“ се фокусира върху концепцията за разбиране и уважение на нуждите, която може да бъде свързана с няколко ключови житейски компетенции: емпатия, критично мислене, самосъзнание и взаимно уважение.

Какви компетенции се развиват: P1, P2, P3, S1, S2, S3, L2

Материали:

„Проверка на основните нужди“ Приложение № 16, работен лист 1 (копие за учителя)

„Различни и споделени потребности“ Приложение № 16, работен лист 2 (копие за учителя)

Една зелена карта с надпис „ВЯРНО / Съгласен съм“

Един червен картон с надпис „НЕВЯРНО / Не съм съгласен“

Лепяща лента за закрепване на картите към стените по начин, при който повърхността им е скрита

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Еднакви и различни

Цел: Да помогнем на децата да разпознават приликите и разликите по уважителен начин.

Как работи:

- Учениците се разхождат свободно из стаята. Учителят дава подкана, например:
 - „Намери някой, който има същата любима храна като теб.“
 - „Намери някой, който има различно време за лягане.“
 - „Намери някой, който играе различна игра по време на междучасието.“
 - „Намерете някой, който говори друг език у дома.“
- След всеки рунд, двойките споделят накратко отговорите си помежду си. Можете да направите 3–5 рунда в зависимост от времето.

Обобщение - Попитайте:

- „Лесно или трудно беше да намеря някой различен от теб?“
- „Какво можем да научим от преживяванията на другите?“

Фокус върху уважението: Може да имаме различни нужди или навици, но всяка история е важна.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ 1

20'

Подготовка Залепете

зелената карта с „ВЯРНО“ на едната стена и червената карта с „НЕВЯРНО“ на противоположната стена.

Поканете всички да застанат в средата.

Как работи

- Прочетете едно твърдение от **работен лист 1 за проверка на основните нужди**. Приложение № 16

- Учениците се придвижват към стената, която съответства на тяхното мнение (съгласен = зелено, несъгласен = червено).

Мини дискусия след всяко твърдение

- „Защо избра тази страна?“
- „Как това твърдение може да се свърже с основна човешка потребност?“
- Маркирайте името на нуждата (напр. сигурност, почивка, признание) и подчертайте, че **основните потребности на всеки заслужават еднакво уважение**.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ 2

15'

Учениците седят в кръг.

- Прочетете твърдение от работен лист 2 „Различни и споделени потребности“ (**Приложение № 16**).
- Тези, които **са съгласни** - стават; тези, които **не са съгласни**, остават седнали.

Групова рефлексия след няколко твърдения

- „Кои потребности изглеждат универсални?“
- „Кои нужди са специфични за всеки човек? Можете ли да дадете примери?“
- „Когато нуждите на някого се различават от нашите, какви уважителни действия бихме могли да предприемем, за да задоволим както неговите, така и нашите нужди?“

Насърчавайте фрази като „Мога да попитам как да подкрепя“ „Мога да предложа пространство“ или „Мога да слушам без да съдя“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

5'

Име на дейността: Намерете лидера/диригента

1. Учениците седят в кръг. Един доброволец напуска стаята (или обръща гръб).
2. Тихо се избира „диригент“, който започва нежни движения (пляскане с ръце, търкаляне на рамене и др.). Останалите повтарят почтително диригента, пазейки самоличността му в тайна.
3. Доброволецът се връща и се опитва да забележи кондуктора.
4. Ако диригентът бъде открит, той става следващият гадател.

Фокус върху уважението: Напомнете на всички да се гледат взаимно любезно и да избягват сочене или закачка – езикът на тялото също може да покаже уважение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ УЧИТЕЛ

3'

Подчертайте, че:

- **Всеки има нужда** от храна, вода, почивка, безопасност, любов и уважение, за да остане здрав.
- Някои нужди варират в зависимост от **възрастта, здравето, културата, вярата или способностите**.

- **Взаимното уважение** означава да признаваме както споделените, така и уникалните нужди на хората около нас, да се питаме как можем да помогнем и да ценим техните отговори.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Подканете да споделите на глас или да помислите тихо:

1. „Какво правихме днес?“
2. „Как се чувствахме по време на дейностите?“
3. „Какво ново разбиране за нуждите и уважението придобихме?“
4. „Как можем да използваме това разбиране в ежедневието?“

СПИСАНИЕ

Помолете учениците да изпълнят едната или и двете задачи:

- „Една моя нужда, която може да е различна от тази на някой друг, е...“
- „Проявяването на уважение към нуждите на всеки човек ще помогне на нашия клас, като...“

УРОК № 17 | КОСМИЧЕСКАТА СТАНЦИЯ

Цели на обучението: Опит в сътрудничеството; Изграждане на групов дух и взаимно уважение

Какви компетенции се развиват:

Материали: Въже – ученически лист

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Достъп до станцията

Инструкции :

* Завържете въже за 2 отдалечени стола, така че да е опънато – височината зависи от възрастта на вашите ученици.

*Обяснете на учениците, че трябва да преминат през това спасително въже, за да стигнат до космическата станция, но не могат да го докоснат. Те могат да си помагат, да помагат на другите да вдигнат краката си по-високо, да се насърчават, но никога да не докосват въжето.

След дейността - Самооценка:

*Оценете това упражнение от 1 до 10 (с двете си ръце)

* „Защо мислите, че правим това упражнение?“

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

25'

Име на дейността: Избор на екипировка за оцеляване

- ★ Разделете групата на малки групи от по 4-5 деца.
- ★ Всяка група получава списък с космическо оборудване (напр. скафандър, кислороден запас, инструменти за ремонт, борден компютър, дехидратирана храна, комуникационно радио и др.).
- ★ Тяхната мисия: да изберат заедно 3-те най-важни части от екипировката, за да осигурят оцеляването на екипажа, като спорят и се изслушват взаимно.
- ★ Преподавателя наблюдава обмена на информация и кооперативното поведение.
- ★ Всяка група представя своите избори пред класа.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Групова дискусия:

- Какво улесни дискусията?
- Какво беше трудно?
- Как се справяхте с разногласията?
- Какви инструменти за позитивна дисциплина биха могли да помогнат в тази ситуация?

СПИСАНИЕ

* Кой според вас е най-ефективният начин за съвместно решаване на даден проблем? Можете да изберете от дъската или да измислите други идеи.

*Нарисувайте палец нагоре/палец надолу (или стрелки), за да покажете какво мислят за дейността през деня.

УРОК № 18 | РАБОТИМ ЗАЕДНО – СИЛАТА НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО

Цели на обучението: Работилницата „Работа заедно - Силата на сътрудничеството“ развива компетенциите на PSSL за сътрудничество, комуникация, емпатия и благополучие, като насърчава децата да работят заедно за преодоляване на предизвикателствата и да размишляват върху важността на взаимната подкрепа в ежедневието.

Какви компетенции се развиват: P2, P3, S1, S2, S3

Материали:

- Големи листови хартия (по един на група)
- Материали за оцветяване (пастели, маркери, моливи)
- листчета хартия с прости съвпадения (напр. лъжица/вилница, слънце/луна, чорапи/обувки, четка за зъби/паста за зъби) вижте **Приложение № 18**

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Намерете своята половинка (игра за мълчалива комуникация)

Цел: Разчупете леда и насърчете невербалното сътрудничество.

Как работи:

- Подгответе картички или листчета хартия с прости съвпадащи двойки (напр. лъжица/вилница, слънце/луна, чорапи/обувки, четка за зъби/паста за зъби). вижте **Приложение № 18**
- Дайте на всеки ученик по една карта и обяснете:
„Не можете да говорите. Можете да използвате само жестове и движения, за да намерите своята половинка.“
Учениците се разхождат, опитвайки се да общуват безшумно и да намерят партньора си.

Обобщение:

- Трудно ли беше да не говоря?
- Как разбрахте за съпадението си?
- Какво ви помогна да си сътрудничите мълчаливо?

Фокус върху сътрудничеството: *Сътрудничеството не е само говорене, а и забелязване, разбиране и съвместна работа с уважение.*

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ 1

15'

Име на дейността: Цел на предизвикателството „Помагащи ръце“

: Да се запознаете с това как сътрудничеството помага за решаването на предизвикателства.

1. Учениците сядат в кръг. Учителят задава обстановката:
„Представете си, че сте на голямо тържество и любимата ви храна е пред вас. Но днес ще се опитате да се храните по начин, който показва колко силна може да бъде екипната работа!“
Учителят демонстрира „предизвикателството“:
 2. Едната ръка се държи зад гърба.
 3. Другата ръка е изпъната напред и **се държи права** (без сгъване на лакътя).

4. Учениците се опитват да се „хранят сами“, използвайки само скованата си ръка.
 5. Нека опитат за няколко минути.
 6. Ако ученикът разбере как да работи с партньор (като се храни взаимно), насърчете го да споделя.
 7. Ако никой не намери решение, учителят нежно моделира кооперативно хранене, като помага на ученика до себе си.

Акцент:

- Сътрудничеството означава **да се оглеждаш , да предлагаш помощ и да си отворен за получаване на помощ** .
- Насърчавайте учениците да използват учтив език, когато предлагат или приемат помощ.

Дискусия с насоки:

- Какво се случи, когато се опита да ядеш сам?
- Как съвместната работа промени резултата?
- Какво беше чувството да помогнеш на някой друг?
- Какво беше чувството да ти помогнат?
- Какво ни учи това за работата в екип?

Фокус на сътрудничеството: *Понякога най-доброто решение не е да правиш нещата сам, а да работиш рамо до рамо и да си имаш доверие.*

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ 2

15'

Име на дейността: Сътрудничество в ежедневието

Цел: Визуализирайте и изразете сътрудничество в реални житейски ситуации.

1. Учителят казва:
„Сега ще се разделим на малки групи и ще покажем как изглежда сътрудничеството в ежедневието ни.“
2. Разделете учениците на малки групи (по 4-5 ученика във всяка).
3. Задайте на всяка група един сценарий за илюстрация:
 4. Помощ въщи (напр. подреждане на масата, сгъване на пране)
 5. Играйки с уважение с приятели (напр. редувайки се, споделяйки играчки)
 6. Помагане на съученици в училище (напр. работа в екип в клас, групови проекти)
 7. Демонстриране на сътрудничество с учители или възрастни (напр. слушане, съвместно следване на указанията)
8. Всяка група рисува своя сценарий на голям лист, като се фокусира върху **това как хората си помагат взаимно** .

Насърчение:

- Използвайте диалози в рисунките (напр. „Ще ти помогна!“ или „Хайде да го направим заедно!“)
- Подчертайте **приобщаването**, **споделянето на отговорностите** и **уважителното сътрудничество**

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

10'

Име на дейността: Кръг на тихата сила

Цел: Практикувайте оценяване и позитивно подсилване.

1. Застанете в кръг.
2. Учителят казва:
„Сега тихо ще покажем благодарност за това как всеки от нас допринася с нещо специално за нашата група.“
Един по един учениците казват нещо мило за някого от групата, **без да споменават имена**. Например:
 3. „Възхищавам се как някой често споделя материалите си.“
 4. „Чувствам се щастлив, когато някой включва други хора в игрите си.“
5. Ако другите чувстват същото, те тихо вдигат палец нагоре или пляскат веднъж.

ОТРАЖЕНИЕ

10'

„Какво научихме заедно?“ (5 минути)

Попитайте:

- Какво правихме днес?
- Как се чувствахте, когато другите ви помагаха?
- Какво научихте за съвместната работа?
- Как можем да използваме този вид сътрудничество в училище и у дома?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ (Обобщение на учителя):

„Когато работим заедно, нещата, които са трудни сами, могат да станат лесни. Сътрудничеството е повече от това да помагаме – то е слушане, доверие и изпълнение на нашата роля в група. Независимо дали става въпрос за споделяне, решаване на проблем или насърчаване на другите, всички ние имаме какво да дадем. Когато си сътрудним, изграждаме по-силни приятелства, семейства и общности.“

СПИСАНИЕ

Заглавие: Моите помагачи ръце

Помолете учениците да нарисуват или напишат кратък отговор на една или повече от тези теми:

- „Времето, в което помогнах на някого, беше...“
- „Един път, когато някой ми помогна и се почувствах добре, защото...“
- „Един от начините, по които мога да покажа сътрудничество утре, е...“

- „Сътрудничеството прави класната ни стая по-добра чрез...”

УРОК № 19 | ИЗГРАЖДАНЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Цели на обучението:

Разберете какво е сътрудничество и защо е важно.
Идентифицирайте полезното спрямо несполучливото групово поведение.
Практикувайте уважителна комуникация и активно слушане.
Работете като екип, за да решавате проблеми и да споделяте задачи.
Проявете емпатия, търпение и умения за разрешаване на конфликти.

Какви компетенции се развиват:

Материали: строителни блокове, превръзки за очи

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Нека го построим...

Инструкции : Разделете учениците на екипи и им дават равни количества от определен материал, например строителни блокчета. След това им дават нещо, което да построят с него, например най-високия замък. Това упражнение изгражда комуникативни умения и умения за решаване на проблеми.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Минно поле

Материали : Столове, топки или нещо подобно за подреждане на полето, строителни блокове, превръзки за очи

Инструкции :

Подредете няколко препятствия на полето и разделете участниците на отбори. Учениците трябва да преминат през „минното поле“ със завързани очи, само с насоките на своите съотборници. За да се съобразите с това, можете да изисквате от учениците да използват само определени думи или изрази. Упражнява комуникативни умения и увереност.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Материали: Няма

Инструкции: • Учениците седят в кръг.

Учениците размишляват върху наученото от днешния урок.

Изразете лични емоции и обсъдете как са се чувствали по време на дейността.

Например, самооценка:

*Оценете това упражнение от 1 до 10 (с двете си ръце)

* „Защо мислите, че правим тази дейност?“

СПИСАНИЕ

Материали: Дневник или тетрадка

Инструкции:

- Помолете учениците да напишат няколко изречения за това, което са научили днес.
- Подкани: Нарисувайте лице с емоция

УРОК № 20 | Упс!

Цели на обучението: Да покажем, че грешките са възможности за учене
Признайте, че „Направих грешка“ е напълно различно от „Аз съм боклук“.

Какви компетенции се развиват: P2, P3, S1, L1, I2, L3

Материали: хартия, моливи, ученически карти

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Китайски шепот

Цел: Покажете, че грешките са естествени, особено при общуване, и че е нормално да не си перфектен.

Инструкции : Учениците се подреждат. Учителят шепне забавно изречение на първия, който се обръща към съученика зад него и го повтаря, докато стигнат до последния, който го казва на глас.

Самооценка:

*Оценете това упражнение от 1 до 10 (с двете си ръце)

*„Защо мислите, че правим тази дейност?“

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Историята на известните грешки

Процедура:

Представяне на добре познати примери за грешки, довели до открития или успехи (напр. Томас Едисон и опитите му да изобрети електрическата крушка; или грешки в математиката, довели до нови теории).

Групова дискусия: Какво можем да научим от тези примери?

Заклучение: Колективна дискусия относно важността на това да се възприемат грешките като възможности за учене и растеж.

ДНЕВНИК

ЗА РАЗМИСЛИ 15'

*Напишете заглавието на дейността

*Напишете „Грешките са възможности за учене и растеж“.

* напишете или нарисуйте грешка, която вече сте направили, и какво сте научили от нея.

*Нарисувайте палец нагоре/палец надолу (или стрелки), за да покажете какво мислите за дейността през деня.

*Сега мога...

УРОК № 21 | ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧЕНЕ

Цели на обучението: Разбиране, че грешките са възможности за учене

Какви компетенции се развиват: S2, S3, L1, L3

Материали: Карти „Суперсили“ за създаване (примери: „упоритост“, „креативност“, „любопитство“, „хумор“), листове и маркери **Приложение_21**

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Нарисувай това, което казвам

➤ **Инструкции :**

- По двойки един ученик описва проста рисунка (например котка, къща), без да я показва.
- Другият ученик рисува единствено въз основа на устното описание.
- Накрая сравняват чертежа с модела.

Самооценка:

*Оценете това упражнение от 1 до 10 (с двете си ръце)

*„Защо мислите, че правим тази дейност?“

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Като група, всеки ученик разказва грешка, която е допуснал наскоро, или измисля забавна такава.

Те трябва да свържат тази грешка със суперсила (напр.: „Обърках рисунката си, но тя ми даде суперсилата постоянство“).

Всяка група създава мини-комикс или плакат със своята история и суперсила.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Представяне на мини-комикса или плаката пред други групи

СПИСАНИЕ

- ★ Създаваме си „лична карта на грешен супергерой“, която да пазим (може би мини-сертификат).
- ★ Нарисувайте палец нагоре/палец надолу (или стрелки), за да покажете какво мислят за дейността през деня.
- ★ Сега мога...

УРОК № 22 | ПРИЕМАНЕ НА ГРЕШКИ

Цели на обучението: Приемането на грешките като възможности за учене има за цел да култивира мислене за растеж, при което неуспехите се разглеждат като шансове за подобрене, а не като провали. Този подход насърчава устойчивостта, адаптивността и по-дълбокото разбиране на концепциите, което води до по-ефективно учене и решаване на проблеми.

Какви компетенции се развиват: S2, S3, L1, L3

Материали: **Приложение № 22 за Mistake Bingo**, химикалки, художествени материали, табла за плакати

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

10'

Име на дейността: Mistake Bingo

Подготовка : Преди урока, създайте карти за бинго с мрежа 5x5. Всеки квадрат трябва да съдържа различен вид грешка или учебен опит. **Вижте Приложение № 22**

Въведение : Обяснете на учениците, че всеки прави грешки и тези грешки са ценни възможности за учене. Целта на това упражнение е да се разпознаят често срещаните грешки, които всички правим, и да се сподели как сме се поучили от тях.

Играене на играта :

- Раздайте картите за бинго и маркерите или химикалките.
- Извикайте различни видове грешки или поуки от картите.
- Когато ученик е допуснал грешка, съответстваща на извиканата, той трябва да отбележи това квадратче на картата си.
- Насърчете учениците да споделят кратка история или урок, който са научили от тази грешка, докато я отбелязват.

Победа в играта : Първият ученик, който подреди пет квадрата подред (хоризонтално, вертикално или диагонално), извиква „Бинго!“ и може да сподели повече подробности за една или повече от маркираните от него грешки. Продължете играта, докато няколко ученика подредят Бинго, което ще даде повече възможности за споделяне и размисъл.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

15'

Име на дейността: „Музей на грешките“¹⁴

Материали : Художествени материали, табла за плакати.

Всеки ученик се сеща за грешка, която е допуснал (свързана с училището или лична — без натиск да споделя нещо твърде лично).

На листа си те рисуват малка картинка, представяща грешката. Заглавие: „Моята грешка“

Те трябва да напишат кратко обяснение отдолу: Какво се случи? / Какво научих от това?

¹⁴ [Музей на грешките | Проекти](#)

[Музей на провала - Гьоте-институт Лос Анджелис - САЩ](#)

ОТРАЖЕНИЕ**15'****Име на дейността: „Обиколка на музея“**

Поставете листовите из стаята (на бюрата или на стената). Учениците правят бърза „разходка из галерията“, за да разгледат работата на другите (тихо и с уважение).

Въпроси за размисъл:

- Какво научихте от всяка демонстрация?
- Как споделянето на грешките ни може да ни помогне да растем като група?

ДНЕВНИК (ПО ЖЕЛАНИЕ)**5'****Име на дейността: „Празнуване на грешки“**

Материали : Дневник или тетрадка.

Инструкции : Учениците пишат за скорошна грешка, която са преодолели, и как тя ги е направила по-добри ученици.

УРОК № 23 | НАСЪРЧЕНИЕ СРЕЩУ ПОХВАЛА

Цели на обучението: Учениците ще разберат какво означава насърчение и защо е важно за личностното израстване и взаимоотношенията с другите.

- Научете как да давате и получавате положителна обратна връзка.
- Развийте умения за подкрепа и мотивиране на себе си и на своите връстници.

Какви компетенции се развиват: P2, P3, S2, S3, L1, L2, L3

Материали: хартия, химикалка

Предварителна информация: Насърчаването и похвалата са положителна обратна връзка, но насърчението се фокусира върху усилията и процеса, докато похвалата се фокусира върху резултата или качествата на детето. Насърчаването насърчава нагласата за растеж, докато похвалата може да доведе до фиксирана нагласа.

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Лети, лети

Инструкции :

- Нека застанем в кръг и се движим в една посока. Когато чуете дума, която ни представя като благоприятни (добри), застанете на пръсти с вдигнати ръце.
- Когато чуеш дума, която ни изобразява като непослушни - ние клякаме

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: „Верига за насърчаване“

Инструкции :

- Учениците седят в кръг.
- Учителят започва, като отправя комплимент или окуражаваща фраза към един ученик.
- След това този ученик предава различен комплимент или насърчение на следващия човек.
- Продължете, докато всички едновременно са дали и са получили насърчение.

Примери за окуражаващи фрази:¹⁵

- Ти разбра как да го направиш.
- Ти го направи.
- Учиш се как да връзваш връзките на обувките. Миналата седмица имаше проблеми с връзването им, но тази седмица го направи без проблем.
- Кажи ми как го направи.
- Виждам, че работиш усилено.
- Трудно ти е, но ти продължаваш да го правиш.
- Помисли отново и можеш да дадеш още едно предложение.
- Забелязах как помогна на приятеля си.

¹⁵ [Насърчаване срещу похвала за учителите | Позитивна дисциплина](#)

- Продължавай да опитваш, ставаш все по-добър ден след ден!

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Обсъдете с класа:

„Какво беше чувството едновременно да давате и да получавате насърчение?“

- „Защо е важно да насърчаваме другите?“
- „Как насърчението може да ни помогне да решим проблеми или да се почувстваме по-щастливи?“

СПИСАНИЕ

Как се чувствах, след като го окуражих?

• Щастлив • Горд • Мил ☐ Друго: _____

УРОК № 24 | ПЪТИЩА КЪМ УСПЕХА – ВЗАИМНО НАСЪРЧАВАНЕ

Цели на обучението: Работилницата „Пътища към успеха - Взаимно насърчаване“ се фокусира върху постоянство, самосъзнание, решаване на проблеми, мислене за растеж и насърчаване.

Какви компетенции се развиват: P2, P3, S1, S2, S3, L1, L2

Материали:

- Работен лист за ученици: *Истории за усилия и растеж* **Приложение № 24**
- Скрап хартия или стар вестник, навит на руло и залепен с тиксо на „щафета“
- Лента

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Аплодирайте моето име!

Инструкции :

1. Учениците седят в голям кръг.
2. Един по един, всеки ученик скандира собственото си име в три ритмични такта, докато пляска с ръце, например „Та-ша-ун!“ (пляскане - пляскане - пляскане).
3. Цялата група веднага повтаря същия овации *плюс* окуражаваща фраза:
 4. Ехо: „Та - ша - ун!“ (пляскане - пляскане - пляскане) – „Ще се справиш!“
5. Продължете, докато всеки ученик не бъде отпразнуван.

Фокус върху насърчаването: Още от самото начало името на всеки е аплодирано и последвано от групова подкрепа.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Защо се случи това? Как можем да помогнем?

1. **Обяснете:**
„Днес ще разгледаме успеха и неуспехите. Ще разгледаме защо нещата се получават по начина, по който се получават, и как насърчението може да промени резултата.“
2. Разделете класа на **групи от по четирима**. Дайте на всяка група по една история от *„Истории за усилия и растеж“*. **Приложение №24**.
3. Прочетете историята на глас. Групите обсъждат две теми:
 4. а. „Защо този ученик е успял или е имал трудности?“
 - б. „Какви думи на насърчение и действия биха могли да му помогнат следващия път?“
5. Говорител от всяка група споделя своите отговори – първо причината, а след това **окуражаващ план**.

Дискусия с целия клас

- Какви навици ни помагат да постигнем цели, които са важни за нас?
- Как могат приятели, семейство или учители да ни насърчат?
- Успехът винаги ли означава да завършиш **първи**? Защо или защо не?
- Ако наистина сме *дали най-доброто от себе си*, това успех ли е - дори без трофей?
- Могат ли и възрастните да се сблъскват с неуспехи? (Учителят споделя накратко личен пример.)

ОТРАЖЕНИЕ**15'****Име на дейността: Щафета за насърчаване**

1. Учениците застават в кръг. Поставете залепената с тиксо хартиена палка между коленете на първия ученик.
2. Без да използват ръце, учениците предават щафетата от коляно на коляно в кръга.
3. Правило: Докато минавате покрай вас, кажете една кратка окуражителна фраза на следващия човек (Примери за окуражителни фрази **Приложение № 24**).
4. Ако щафетата падне, групата възкликва: „Ще опитаме отново!“ и започва отначало – измервайки времето си, за да подобри най-добрия си рекорд.

Въпроси за обсъждане

- Какво правихме днес?
- Как насърчението повлия на щафетата ни?
- Какво научихме за взаимната подкрепа?
- Къде в ежедневието можем да използваме тези насърчаващи навици?

СПИСАНИЕ

- „Една стъпка, която мога да предприема тази седмица, за да увелича успеха си, е...“
- „Днес научих, че насърчението е важно, защото...“

УРОК № 25 | Вдъхновение

Учебни цели: Таблата за вдъхновение, независимо дали са за лични цели или дизайнерски проекти, могат да бъдат ефективни инструменти за обучение. Те помагат за изясняване на целите, насърчават мотивацията и подобряват визуалното обучение. Учебните цели, свързани с таблата за вдъхновение, често се фокусират върху развиване на умения за поставяне на цели, визуална комуникация и творческо мислене.

Какви компетенции се развиват: P3, S2, S3, L1, L3

Материали: стари списания, листовے хартия от блок А3 за всеки ученик, ножици, лепило, маркери

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда

“ 10'

Име на дейността: На кого се възхищавам?

Инструкции:

- Учителят обяснява, че в живота на всяко човешко същество има хора, които имат някакво **специално влияние върху нас**, такива, на които се възхищаваме и искаме да подражаваме. Учителят може да даде пример с човек, на когото се възхищава.
- Учениците сядат в кръг и всеки един от тях по ред назовава по един човек, който според него е постигнал успех. Това може да е някой, който му идва на ум в момента (учен, актьор, спортист, колега, литературен или филмов герой).

Дискусия: Какво ги е направило успешни и могъщи?

Съвет от учителя: Всеки, който е постигнал успех в живота, го е постигнал чрез собствен труд, много жертви, борба, усилия и постоянство.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Табло за настроение/вдъхновение.¹⁶

Материали: стари списания, листовے хартия от блок А3 за всеки ученик, ножици, лепило, маркери.

Инструкции:

Учениците разглеждат списания и избират от тях снимки, заглавия, изображения, които биха искали да са верни за тях след 10-15 години. Това може да бъде например снимка на град или държава, където биха искали да живеят, снимка на спортист, ако иска да бъде успешен в спорта и др. Те ги залепват върху големи листовے хартия, украсяват ги, добавят името си, могат да добавят информация, която не са могли да намерят в списанията, но биха искали да се случи в бъдеще.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Име на дейността: Разкажи ми за себе си

Материали: Табла за настроение, подготвени в предишното упражнение

Инструкции:

- Учениците споделят своите размисли върху това, което са създали. Започва желаещ ученик, след което

¹⁶ [Създавайте вдъхновяващи табла за настроение онлайн с Canva](#)

се движим по часовниковата стрелка. Всеки избира поне едно или две неща, които да сподели с другите, говори за своите планове и мечти за бъдещето.

Заклучение:

- Учителят обобщава урока и ни напомня, че всяка цел, която си поставяме, трябва да се превърне в нашата посока, към която се движим с малки стъпки. Подчертава важността на личната рефлексия и ангажимента към устойчиви практики.
- Учениците вземат вкъщи таблата за вдъхновение (дъските за настроение), които са подготвили.

СПИСАНИЕ

5'

Име на дейността: Мога да... Материали

: Няма

Инструкции:

Учителят моли учениците да изберат една цел, която искат да постигнат в близко бъдеще, и да я запишат в личните си дневници.

УРОК № 26 | УВАЖАВАНЕ НА РАЗЛИЧИЯТА

Цели на обучението:

- Помогнете на учениците да разпознават и уважават многообразието.
- Насърчаване на приобщаването чрез работа в екип.
- Насърчаване на емпатията и приемането в класната общност.

Какви компетенции се развиват: P3, S2, S3

Материали:

- малък лист хартия или индексна карта
- Лист за бинго (Можете да използвате тази страница, за да създадете)¹⁷

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Всичко за мен

Материали: малък лист хартия или картон, химикал.

Инструкции:

- Всеки ученик получава малък лист или индексна карта.
- Те пишат или рисуват три неща за себе си:
 - Едно нещо, с което се гордея
 - Едно нещо, което ме прави уникален
 - Едно нещо, което обичам да правя
- **Споделяне**
 - Учениците се разделят на групи и си разменят карти.
 - Всяка двойка споделя накратко какво е научила една за друга.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: „Намерете някой, който...“ Бинго ¹⁸

Материали: Лист за бинго

Как се играе:

- Раздайте работен лист или покажете списък, например:
Намерете някой, който:
 - Говори друг език
 - Има различна любима храна от своята
 - Носи очила
 - Има домашен любимец
 - Чества различен празник

¹⁷ [Безплатни и персонализируеми шаблони за бинго | Canva](#)

¹⁸ [Намерете някой, който... Бинго | WMUx | Университет на Западен Мичиган](#)

- Харесва различен спорт
- Учениците се разхождат из стаята и задават въпроси на съучениците си, за да намерят някого за всяка кутия.
- След 10 минути се прегрупирайте и помислете.

ОТРАЖЕНИЕ**15'**

Прочетете на глас кратка книжка с картинки или история, в която са представени герои, различни по някакъв начин (напр. нови в дадена страна, с различен външен вид или със специален талант).

Обсъдете:

- „Какво беше различното в героя?“
- „Как другите се отнасяха с тях?“
- „Какво бихме могли да направим по-добре в реалния живот?“

СПИСАНИЕ**5'**

Всеки ученик украсява един малък квадрат от хартия с рисунки или думи, които представляват нещо уникално за него.

УРОК № 27 | ПОЧИТАНЕ НА РАЗЛИЧИЯТА - "VIVE LA DIFFERENCE"

Цели на обучението: Да ни помогне да разберем, че сме различни и че тези различия са предимства

Какви компетенции се развиват: P2, P3, S2, S3, L1, L2

Материали: Картонени листове, нарязани на парчета пъзел (достатъчно големи, за да се пише върху тях)
Химикалки, моливи, флумастери, стикери

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Какво е специалното в мен?

Инструкции : Всички ученици застават в кръг.

Всеки ученик казва на глас нещо уникално за себе си (примери: „Говоря два езика“, „Имам брат близнак“, „Обичам да рисувам“).

Други ученици вдигат ръка, ако споделят тази характеристика.

Вариант: Подайте предмет (например мека топка). Който го има, трябва да каже какво го прави специален, преди да го предаде на някой друг.

Ключово послание за предаване:

- Всички ние притежаваме нещо уникално и това е, което прави нашата група богата и интересна.

Саморефлексия:

*Оценете тази дейност от 1 до 10 (с двете си ръце)

*„Защо мислите, че правим тази дейност?“

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Пъзел за клас

Процес:

Всеки ученик получава парче пъзел. Върху него пише или рисува:

Какво ги прави различни (напр. религия, страст, цвят на кожата, вкусове, трудности...)

Какво харесват в другите, които са различни от тях.

Всички части се сглобяват на дъска или стена, за да образуват голям пъзел за класа.

Насочена дискусия:

- Как ви кара да се чувствате от този пъзел?
- Защо е важно да уважаваме различията?
- Как различията правят една група по-силна?

ОТРАЖЕНИЕ

15'

- Заедно напишете харта за уважение към различията в няколко прости изречения.
- Всеки ученик подписва или залепва символ, за да покаже своя ангажимент.
- Поставете хартата в класната стая.

СПИСАНИЕ

*Нарисувайте палец нагоре/палец надолу/палец надолу (или стрелки), за да покажете какво мислят за дейността през деня.

* Сега мога....

УРОК № 28 | ЛЮБОПИТСТВО

Цели на обучението: Развиване на критично мислене, умения за решаване на проблеми, креативност, уважение към различията

Какви компетенции се развиват: P2, p3, S2, S3, L1

Материали: листове хартия с размер А3 или по-голям за всяка група (5-6 души), цветни маркери

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: Кулинарни спомени

Инструкции :

- Учениците сядат в кръг. Учителят моли всеки ученик да затвори очи и да слуша инструкциите, дадени от учителя. Учителят пита:
- Представете си вкуса на нещо кисело (какво е то?)
- Представете си, че опитвате нещо пикантно (какво е то?)
- Представете си вкуса на нещо солено (какво е то?)
- Представете си, че опитвате нещо горчиво (какво е то?)
- Представете си, че ядете нещо сладко (какво е то?)
- Учителят моли учениците да отворят очи и ги насърчава да споделят спомените си, какви продукти са им дошли на ум по време на тази задача.

Саморефлексия:

- Оценете тази дейност от 1 до 10 (с двете си ръце)
- „Защо мислите, че правим тази дейност?“

Учителят включва: това, за което говорихме, е свързано с това, което ни се е случило в живота, какво сме опитали, какво сме преживели. Колкото повече възможности имаме да опитваме нови неща, толкова по-любопитни сме към света, толкова по-широк ще бъде нашият кръгзор и толкова повече ще научим.

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Цвете на любопитството

Материали : листове хартия за всяка група (5-6 души), цветни маркери.

Инструкции :

- Разделете класа на групи (5-6 души) – най-добрият вариант за разделяне е да броите до 5 или по друг начин, така че учениците да бъдат разпределени в групи възможно най-произволно и разнообразно.
- Всяка група получава листове хартия (с размер А3 или по-голям) и маркери. Върху хартията учениците рисуват голямо цвете с голям център, като броят на венчелистчетата трябва да съответства на броя на хората в групата (всеки човек може да нарисова две венчелистчета за себе си).
- В центъра на цветето учениците записват общите характеристики, например всички имат сини очи, всички носят панталони, никой няма домашен любимец и т.н. Върху венчелистчетата всеки пише нещо, което го отличава от групата, с която работи, например аз съм единствено дете, не ям домати и т.н. За да запишат някои свои характеристики или характеристика, обща за всички, групата

трябва да разговаря помежду си, да задава въпроси и да прояви интерес.

- Последният етап от работата е да измислят име за своята група.

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Име на дейността: Нека поговорим за нас

Материали : Плакати с цветя, подготвени в предишното упражнение .

Инструкции :

- Плакатите са залепени на дъската/стената. Учениците не казват кой плакат на кого принадлежи, а по-скоро се опитват да познаят кой плакат е създаден в коя група въз основа на характеристиките, написани във всяко цвете.
- Следващата задача е да прочетете характеристиките на отделните венчелистчета и да намерите хората, които са ги записали.

Заклучение :

- Учителят пита дали някой би искал да обобщи упражнението, какво е научил за себе си и за другите.
Учителят се уверява, че това е включено в заключението:
 - Всяка дейност, която предприемаме, изисква от нас да бъдем отворени към другите
 - Не можем да постигнем нищо сами; само сътрудничеството, любопитството и отдадеността могат да ни доведат до целите, които си поставяме.
 - Всички ние сме различни един от друг и трябва да използваме тези различия като сила за сътрудничество.

СПИСАНИЕ 5'

Име на дейността: Какво ме изненада...

Материали : Няма

Инструкции :

- Учителят моли учениците да изберат една характеристика, за която преди не са се сещали, че ги характеризира, и да я открият след часа.

УРОК № 29 | ФОКУСИРАНЕ ВЪРХУ РЕШЕНИЯ

Учебни цели: Децата се учат да подхождат към проблемите, като търсят решения, вместо да обвиняват другите.

Какви компетенции се развиват: P2, P3, S1, S2, S3, L1, L2

Материали: плюшен папагал (или говореща пръчка, или торбичка с боб); бяла дъска с маркери

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда“

5'

Име на дейността: „Говорещ папагал“

Инструкции : Подаваме си плюшения папагал (или говореща пръчка, или пуй) и който го има, споделя как се чувства днес.

Например, радвам се, че...

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: „Какво можем да направим?“

Материали: няма

Инструкции:

1. Учителят чете на глас задача.
2. Класът вдига ръце и предлага различни идеи за решения.
3. Учителят ги записва на дъската и насърчава уважителни предложения.

Примерна задача №1:

„Лина забрави да върне постелите, които беше взела назаем, а сега друг ученик има нужда от тях.“

Попитайте:

- „Какво може да направи Лина сега?“
- „Как е възможно и двамата ученици да се чувстват добре?“

Примерна задача №2:

„Двама ученици искат да бъдат едновременно лидери на линията.“

Попитайте:

- „Можем ли да намерим справедлив начин да решим?“
- „Как биха могли да решат това заедно?“

ОТРАЖЕНИЕ

15'

Учителят пита:

- „Какво беше чувството да работим заедно, за да намерим решение?“
- „По-лесно ли е, когато търсим решение, вместо да обвиняваме някого?“
- „Какво можем да направим, когато се сблъскаме с проблем?“
- Напишете едно изречение, което си спомняте от урока.

УРОК № 30 | ПРИСТРАСТИЕ КЪМ ПОТВЪРЖДЕНИЕ И КРИТИЧНО МИСЛЕНЕ

Цели на обучението:

- Разберете какво е потвърждаващо пристрастие.¹⁹
- Разберете как пристрастието към потвърждение може да повлияе на нашите мнения относно изменението на климата.
- Научете начини да мислите критично и да избягвате пристрастията към потвърждението.

Какви компетенции се развиват: P1, S2, L1, L2, L3

Материали : Видеоклипове/снимки (по избор)

АКТИВНОСТ „Разчупване на леда

“ 10'

Име на дейността: Факт или мнение?

Инструкции :

- Учениците се подреждат до една от стените на стаята, учителят застава срещу тях. Обясняваме на учениците, че след малко ще чуят няколко изречения и тяхната задача ще бъде да решат дали чуто е ФАКТ или МНЕНИЕ. Ако смятат, че изречението, произнесено от учителя, е факт, застават от дясната страна на учителя, ако смятат, че е мнение - от лявата страна на учителя.

След като всяко изречение бъде прочетено и учениците заемат местата си, всички се връщат до стената и играта продължава, докато ни свършат изреченията.

- 1) Вчера времето беше хубаво.
- 2) Вчера не вали/валише.
- 3) Високите хора играят волейбол по-добре от другите.
- 4) Водата кипи при 100 градуса по Целзий.
- 5) Зеленчуците са от съществено значение в човешката диета.
- 6) Математиката е скучна.
- 7) Учителят винаги е прав.
- 8) Всички деца обичат да ходят на екскурзии.

- Сядаме в кръг и обобщаваме за какво е била играта. Учителят прочита изреченията отново и иска пояснение кога изречението е факт и кога е мнение (**субективно/обективно?**). Какво е подвело учениците? Лесно ли е да се разграничат фактите от мненията в днешния свят?

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

20'

Име на дейността: Разбиране на критичното мислене и потвърждаващото пристрастие

Въведение

¹⁹ Адам Грант (2022) го описва по следния начин: „Пристрастието към потвърждение е изопачаване на фактите, за да се впишат в вашите убеждения.“

- Започнете с увлекателен въпрос: „Какво според вас означава **критично мислене** ? Чуйте отговорите им.“
- Някога чудили ли сте се дали това, което някой ви е казал, е истина? Как решавате дали е правилно?
- Обяснете, че **критичното мислене** е свързано със **задаване на въпроси** , **внимателно мислене** и **вземане на добри решения** въз основа на **доказателства** , вместо просто да се вярва на всичко веднага.

История или сценарий: Споделете проста история (или създайте сценарий) за ученик, който чува две различни мнения . **Например** , изменение на климата:

- Някой казва: „Изменението на климата е просто мит.“
- Друг казва: „Климатичните промени са причинени от хората.“
- Попитайте учениците на кое мнение е по-вероятно да повярват и защо.

Видео/Изображения (по избор) : Покажете кратко видео или представете изображения, сравняващи различни гледни точки относно изменението на климата, за да илюстрирате пристрастността към потвърждението.

ОТРАЖЕНИЕ

10'

Обсъдете как хората могат да игнорират факти, които не съответстват на техните вярвания.

Обяснете: **Пристрастието към потвърждение** може да накара хората да отхвърлят факти, които не подкрепят първоначалните им вярвания.

Заклучение и съвети за критично мислене

- Научете учениците как да избягват пристрастия към потвърждение:
 - **Мислете критично:** Запитайте се: „Има ли **доказателства** , които подкрепят **и двете страни** ?“
 - **Задавайте въпроси:** „Откъде идва тази **информация** ?“
 - **Бъдете отворени:** Изслушвайте различни мнения и търсете факти.
- Подчертайте, че разбирането на различни гледни точки ни помага да научим истината.

СПИСАНИЕ

5'

Въпроси за саморефлексия:

- Можете ли да си спомните момент, в който по-късно осъзнахте, че сте вярвали в нещо, което не е истина?
- Как можете да се уверите, че това е по-малко вероятно да се случи в бъдеще?

THE FOLLOWING LESSONS INCLUDE ANNEXES IN EDITABLE FORM:

nº1, nº4, nº8, nº13, nº15, nº16, nº17, nº18, nº20, nº21, nº22, nº24, nº26

THESE LESSON PLANS WERE CREATED BY THE FOLLOWING SCHOOLS

as part of the ERASMUS+ 2023-1-HU01-KA220-SCH-000156486 project:

Sofia, Bulgaria, 107 Primary school "Khan Krum" <https://www.107ou.com/>
Lesson nº 9, 17, 19, 23, 26, 29

Roye, France, OGEC Jeanne D'arc Roye, <https://jeannedarcroye.com/>
Lesson nº 6, 17, 20, 21, 27

Szignum Iskola, Makó, Hungary, www.szignum.hu
Lesson nº 1, 2, 3, 4, 5

Kičevo, North Macedonia, OOU "Kuzman Josifoski-Pitu"
Lesson nº 8, 12, 16, 18, 24

Białystok, Poland, Szkoła Podstawowa nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku <http://www.sp50.bialystok.pl/>
Lesson nº 7, 11, 25, 28, 30

Porto, Portugal, Salesianos do Porto, <https://www.porto.salesianos.pt/>
Lesson nº 10, 13, 14, 15, 22

